

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на страном тржишту у октобру 2016. године, у односу на септембар 2016. године, у просјеку су више за 0,4%, у односу на октобар 2015. године, у просјеку су више за 0,1% и у односу на децембар 2015. године више су за 0,6%.

Посматрано по намјени потрошње, у октобру 2016. године у односу на септембар 2016. године, цијене енергије, у просјеку су више за 0,7%, цијене нетрајних производа за широку потрошњу више су за 0,6%, цијене капиталних производа више су за 0,5%, цијене интермедијарних производа више су за 0,3%, док су цијене трајних производа за широку потрошњу, у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), у октобру 2016. године у односу на септембар 2016. године, цијене подручја (B) Вађење руда и камена, у просјеку су више за 1,5%, цијене подручја (C) Прерађивачка индустрија више су за 0,3%, док су цијене подручја (D) Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација просјеку у просјеку остале на истом нивоу.

По областима индустријске производње, у октобру 2016. године у односу на септембар 2016. године остварен је раст цијена у: производњи кокса и рафинисаних нафтних производа 6,5%; производњи коже и производа од коже 5,9%; производњи пића 4,0%; производњи електричне опреме 3,1%; вађењу руда метала 1,7%; производњи базних метала 1,2%; осталој прерађивачкој индустрији 0,6%; производњи хемикалија и хемијских производа и производња моторних возила, приколица и полу-приколица 0,1%.

Пад цијена у октобру 2016. године у односу на септембар 2016. године остварен је у областима: прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала 0,8%; производња готових металних производа, осим машина и опреме 0,6%; вађење угља и лигнита (мрког угља) 0,5%; производња прехранбених производа, производња дуванских производа 0,4%; производња осталих производа од неметалних минерала 0,2%.

У преосталих једанаест области индустријске производње цијене су у октобру 2016. године у односу на септембар 2016. године, у просјеку су остале на истом нивоу.

Producer prices of industrial products on non-domestic market in October 2016, compared to September 2016, were on the average 0.4% higher, compared to October 2015 they were 0.1% higher, and compared to December 2015 they were 0.6% higher.

By purpose of consumption in October 2016, compared to September 2016, prices of energy were on the average 0.7% higher, prices of consumer non-durables were 0.6% higher, prices of capital goods were 0.5% higher, prices of intermediate goods were 0.3% higher, while prices of consumer durables were on the average at the same level.

By section of industrial production (PRODCOM), in October 2016, compared to September 2016, prices of the section (B) Mining and quarrying were on the average 1.5% higher, prices of section (C) Manufacturing were 0.3% higher and prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air conditioning supply were on the average at the same level.

By division of industrial production in October 2016, compared to September 2016, prices increased in the following divisions: Manufacture of coke and refined petroleum products 6.5%; Manufacture of leather and related products 5.9%; Manufacture of beverages 4.0%; Manufacture of electrical equipment 3.1%; Mining of metal ores 1.7%; Manufacture of basic metals 1.2%; Other manufacturing 0.6%; Manufacture of chemicals and chemical products and Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers 0.1%.

Decrease in prices in October 2016, compared to September 2016, was recorded in the following divisions: Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials 0.8%; Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 0.6%; Mining of coal and lignite (black coal) 0.5%; Manufacture of food products, Manufacture of tobacco products 0.4%; Manufacture of other non-metallic mineral products 0.2%.

In the remaining eleven divisions of industrial production, prices in October 2016, compared to September 2016, were on the average at the same level.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ОКТОБАР 2016.
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, OCTOBER 2016

Назив (по PRODCOM-у)	X 2016 IX 2016	X 2016 X 2015	X 2016 XII 2015	I-X 2016 I-X 2015	X 2016 Ø 2015	Ø 2015 Ø 2014	Name (by PRODCOM)
УКУПНО	100,4	100,1	100,6	98,8	99,8	99,9	TOTAL
По намјени потрошње							By purpose of consumption
Енергија	100,7	98,5	98,7	99,0	99,0	100,1	Energy
Интермедијарни производи	100,3	99,7	100,1	99,0	99,3	99,6	Intermediate goods
Капитални производи	100,5	100,9	101,9	94,7	99,5	101,8	Capital goods
Трајни производи за широку потрошњу	100,0	98,4	98,4	98,4	97,7	98,8	Consumer durables
Нетрајни производи за широку потрошњу	100,6	106,3	106,8	101,4	106,8	100,7	Consumer non-durables
По подручјима и областима							By section and division
B Вађење руда и камена	101,5	110,8	109,9	95,5	104,1	104,0	B Mining and quarrying
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља)	99,5	103,8	103,8	100,8	104,1	103,3	05 Mining of coal and lignite (black coal)
07 Вађење руда метала	101,7	111,5	110,4	95,0	104,2	104,2	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	100,0	104,4	104,4	102,8	104,3	98,0	08 Other mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	100,3	99,6	100,2	98,8	99,6	99,6	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	99,6	107,3	107,4	102,2	108,0	100,6	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	104,0	97,1	97,6	96,3	97,3	103,6	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	99,6	91,7	97,0	93,7	92,5	99,1	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	100,0	102,6	102,6	101,8	102,6	100,4	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	100,0	100,3	100,3	100,3	100,5	98,6	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	105,9	109,7	112,7	102,0	110,7	101,0	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	99,2	99,1	99,5	99,7	99,1	100,0	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	100,0	94,5	93,3	97,9	94,2	100,3	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампанје и умножавање снимљених записа	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	106,5	86,4	88,5	91,4	90,5	100,1	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	100,1	100,4	101,2	100,4	101,1	99,9	20 Manufacture of chemicals and chemical products
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	100,0	99,9	99,9	99,8	99,9	100,0	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	99,8	100,3	100,3	100,2	100,3	100,5	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	101,2	99,9	100,4	100,4	100,7	99,6	24 Manufacture of basic metals

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ОКТОБАР 2016. (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, OCTOBER 2016 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)	X 2016 IX 2016	X 2016 X 2015	X 2016 XII 2015	I-X 2016 I-X 2015	X 2016 Ø 2015	Ø 2015 Ø 2014	Name (by PRODCOM)
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	99,4	98,0	100,7	93,7	96,1	97,0	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	100,0	96,5	96,5	97,2	96,5	99,8	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	103,1	102,5	101,5	99,4	101,0	104,8	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, Д.Н.	100,0	100,0	100,0	100,1	100,1	100,3	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,1	102,6	100,7	96,7	98,3	100,0	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
31 Производња намјештаја	100,0	98,4	98,4	98,4	97,7	98,8	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	100,6	86,2	86,2	87,4	83,9	99,0	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	100,0	100,0	100,0	99,8	99,9	101,1	33 Repair and installation of machinery and equipment
D Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
35 Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниције

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту је цијена робе испоручена на домаћој граници која укључује трошкове транспорта, трошкове осигурања као и све остале трошкове настале до границе (FOB цијена) по којој произвођач директно продаје своје производе редовним купцима на страном тржишту.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа прикупљају се на основу репрезентативне листе производа коју у 2016. години чине 156 производа. Сваког мјесеца прикупља се 690 цијена.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 202 изабраних предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима на страном тржишту.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту користи се Номенклатура индустријских производа НИП БиХ/PRODCOM 2013, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на страном тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2010. године.

Структура пондера мијења се сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕПИ) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа рачунају се агрегатни индекси тј. индекс разреда, области, подручја и укупан индекс, коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2011.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definitions

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products on non-domestic market is the price of goods delivered on the domestic border, which covers transport costs, assurance costs and all other costs that arise up to the border (free on board-FOB price), and at which a producer directly sells its products to regular customers, on non-domestic market.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2016 consists of 156 products. Each month 690 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 202 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section in non-domestic market.

For calculating Producer Price Index of industrial products on non-domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH 2010/PRODCOM 2013, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on non-domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2010.

The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during the previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2011.